

KURJER WARSZAWSKI

D. 24. Lipca.

PIĄTEK.

ROK 1829.

N° 195

WSPOMNIENIA.

Pobyt Kazimierza
W. w Inowrocławu
w roku 1842.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Narodowa Scena utraciła swego Nestora, przez wiele lat swego naczelnika, a przez pół wieku wspierającego ją i zdobiącego mistrzowskim talentem. *Wojciech Bogustawski* przeżywszy lat 75, po kilkotygodniowej chorobie, wczoraj rano o godzinie 7, ten świat opuścił. — Oto jest krótki Jego Nekrolog. Urodzony w *Poznańskim* z starożytnych rodzin *Bogustawskich* i *Linowskich*, pobierał nauki w Szlacheckim Konwiktzie Warszaw: XX. *Piłatów*. Gdy odbywał ostatni popis ukończonych nauk, obecny na popisie *Soltyk* Biskup Krakow: *Xiążę Sierwierski*, tyle był zadowolony zdatnością do wszelkich nauk młodego *Bogustawskiego*, iż go wziął do swego boku jako *Pazia*. Wkrótce Xże oddał się z *Ojczyzny* a *Bogustawski* wszedł do pułku *Gwardji Litewskiej*; gdy go ominął stopień na który istotnie zasłużył, opuścił *Marsa* i poświęcił się *Muzom* które go chętnie policzyły wrzęd swych ulubionych zwolenników. *Bogustawski* wszedł do *Teatru* roku 1778, pierwszy raz wystąpił w roli *Amanta*, w *Kom: Hłatszywe poufanie*; a pierwszy wstęp zapowiedział wielkiego Artystę, co przyznały i opiekujące się wówczas *Narodowym Teatrem* najznakomitsze osoby i cała *Publiczność*. *Bogustawski* pierwszy powziął zamiar zaprowadzenia *Polskiej Opery*; ułożył wspólnie z *Xiędzem Bohomolcem* text do *Operetki Nędzca uszczęśliwiona* do której napisał muzykę *Maciej Kamiński*; poczem przełożył kilka mniejszych *Operetek Francuzkich*, pierwszy on

przełożył *Operę Włoską*, była to *Fraskantanka*, pierwszy doprowadził do tego że *Polacy* przedstawili i *Operę wielką*, był to *Azur*. Nie tylko w *Warszawie* wznioł scenę *Ojczystą*, w *Wilnie* i *Lwowie* rozpoczął dawanie widowisk scenicznych godnych oświeconej *Publiczności*. Prócz wzorowego talentu *Artysty Dramatycznego*, *Bogustawski* ciągle pomnażał repertoar sceniczny dziełami tak oryginalnymi iako też tłumaczonymi z *Francuzkiego*, *Niemieckiego* i *Włoskiego*. W szczególności w czasach, jego dzieło *Dowód wdzięczności narodu* było uwielbiane, a późniejsi *Krakowiaczy* nigdy nieprzestaną być ulubionymi. *Król Stanisław August* wspierał usiłowania *Bogustawskiego* i dał mu liczne dowody swego zadowolenia; lecz nieszczęścia krajowe obaliły i *ojczystą scenę*; przecież i wówczas gdy starano się usuwać do wszystko co jest *Polskie*, *Bogustawski* ciągle gorliwością utrzymał *Polski Teatr*, i dochował go do owej chwili w której *Rząd* już własny, zaczął się nim opiekować. *Bogustawski* także był założycielem *Szkoły Dramatycznej*, a wr. 1814 przestawszy być *Dyrektorem Teatru Warszawskiego*, przedstawiał ieszcze główne role, iako wzór prawdziwego talentu, i zasiliał scenę dziełami, których w ogóle jest przeszło 80. Przedostatnie jego ukazanie się na scenie było w *Traiedji Zaira*, w której ieszcze iakby z młodzieńczym zapałem przedstawił rolę *Luzynjana*, a ostatnie dnia 20 *Listopada 1827*, w roli *Fryderyka Wielkiego* w *Komedji Koszyk wiśni*, azatem przez pół wieku był czyn-

nym na scenie, czego bardzo rzadki jest przykład. Bez zaprzeczenia ten Mistrz najdzielniej przyłożył się do istnienia i utrzymania sceny Polskiej; pod nim kształciło się wielu najulubieńszych i najznakomitszych Artystów Dramatycznych. Doznawał w swem życiu wiele smutnych i dotkliwych przygod; lecz po wielokroć był powszechnie uwielbiany, na co istotnie zasłużył. Zwłoki jego intro o godzinie 5tej z południa z domu Nr 2402 przy ulicy Nowolipie przeniesione będą na Smętarz Fowazkowski.

Ogłoszenie Prenumeraty.— Tłumacz wykładu elementarnej *Jeografji P. Letronne*, po dopełnieniu tej pracy, mając na względzie użytek publiczny, przekonał się o potrzebie niejakiego dopełnienia wiadomości jeograficznych, a to szczególnie dla uczącej się młodzieży Polskiej. W tym celu zamierzył i jeszcze wydać oddzielne dzieło jeograficzne podług własnego układu, które już powiększej części miał gotowe, a teraz według najnowszych autorów sprostował; i na to niniejszą prenumeratę ogłasza. Dzieło to składać się będzie z 2ch tomów. Iwszy obejmować będzie *Jeografją Matematyczną* czyli *Kosmografją*, *Jeografją fizyczną* i *Jeografją polityczną*. 2gi Dykcyonarzyk jeograficzny, w którym krótka wiadomość o państwach, miastach, rzekach, górach it. p. alfabetycznie ułożoną będzie. Jest przytem zamarem Wydawcy, ieżli kosztą nakładu choć w połowie pokryte zostaną, dołączyć mapy 5ciu części świata z polskimi napisami. Wyjdzie to dziełko w ciągu 2ch miesięcy pod tytułem *Jeografja Powszechna wraz z Dykcyonarzykiem Jeograficznym*. Cena Prenumeraty jest na zł. 6 gr. 20 umiarkowaną; po wydaniu zaś, dziełko to najmniej zł. 10 kosztować będzie. Prenumerata przyjmuje się tylko do dnia 20 następnego mie-

siąca Sierpnia. Kantory upoważnione do odbierania prenumeraty są następujące: Sklep Ubogich, Księgarnia N. Gliksberga, Kantor Drukarni Gałęzowskiego i Kom: i Księgarnia Szteblera.

Adieu Paganini, Romans na Pjanoforte przez JP. L. E. Czapek Profesora Konserwatorjum tutejszego, wyszedł z Litografji A. Brzeziny i Kom: Gena zł. 1 gr. 15.

Dzisiaj rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 17.

Według ostatniej wiadomości od *Wojska*, Korpus *Wielkiego Wezyra* umniejsza się codziennie, ten wódz zamknięty w *Szumli* oczeknie na posiłki, lecz wątpli aby mógł się ocalić. Odbyło się kilka utarczek zawsze korzystnych dla Rossjan.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Do *Drezna* dnia 11 b. m. przybyła *Wielka Xiężna Toskańska* wtowarzystwie *Xiążąt Saskich Maxymiljana, Fryderyka i Jana*, oraz *Xiężniczki Saskiej Amalji*.—Donoszą z *Lisbony* że owdowiła *Królowa Portugalska* ciągle chorując, iednak dość często miewa narady z swym Synem *Don Michałem*.—Okręt *Korsarzy Trypolitańskich* wypłynął niedawno z *Trypolis* i krąży przy brzegach *Portugalski*: dla uszkodzenia okrętów handlowych *Pruskich* i *Hamburskich*.—Najnowsze wiadomości z *Saloniki* donoszą że miasto *Drama* przez nadzwyczajne trzęsienie ziemi zostało zupełnie zniszczone. — Niedawno w *Paryżu* zabrano prasę drukarską, na której w miejscu tajemnym drukowano zakazane pisma. — Sławny rzeźbiarz *Rauch* przybył niedawno do *Munich*, gdzie ukończył model posągu zmarłego *Króla Bawarskiego Maxymiljana*.—Znaczne oddziały *wojska Hiszpańskiego* wyszły niedawno z *Madrytu* i udały się ku *Katalonji*, gdzie rozruchy mają powiększać się co ran-

bardziej. *Xle Infantado* udał się z *Madrytu* do *Neapolu* w nadzwyczajnem poselstwie o związek małżeński Króla Hiszji z Królowną Neapolitańską *Krystyną*.—Ogromne naczynie srebrne do chłodzenia wina, októremiż dawniej doniesiono, a które złotnicy Londyńscy zrobili dla Króla Angielski, zostało niedawno stemplowane. W przestrzeni tego naczynia wążącego 5000 uncji, 6 ludzi dorosłych wygodnie może się pomieścić.—W *Kopenhadze* zakładają teraz nową szkołę politechniczną.—Niedawno w zamku *Kenigswart* w *Czechach* skradziono gabinet różnych starożytnych monet należących do Xięcia *Meternich* Kanclerza Austriackiego, szkoda ma wynosić do 50,000 złp: dotąd nieschwymano sprawców kradzieży.—Niedawno w *Paryżu* na ostatniem wielkiem wystawieniu różnych wyrobów krajowych, znajdował się kosztowny i razem sztuczny kufer roboty pewnego Mechanika, z napisem, że kto go otworzy dostanie go w nagrodę. Wiele osób próbowało lecz nikt go otworzyć niezdolał; nakoniec przyszedł na salę niepozorny rzemieślniczek który obejrzawszy kilka razy zamek, w obec wszystkich otworzył: Zmarłwiony Mechanik który mniemał że nikt jego kufra nieotworzy, żałując tego co obiecał, wzbraniał się wydać kufra rzemieślniczekowi, który oskarżył Mechanika i kufer mu przyśadzono.—W *Hoberttown* w *Anglii* schwymano niedawno bogatego Złodzieja Starozakonnego *Jhey Salomona* z *Londynu*, októremiż jeszcze przed kilką laty gazety wielokroć donosiły. Ten niebezpieczny zbrodniarz uciekał kilkakrotnie z więzienia, fałszował zręcznie wexle a między innymi kradzieżami wykonał jedną z najtrudniejszych, skradłszy w towarzystwie 2ch śmiałych zbrodniarzy, *Bank narodowy* w *Nowym Jorku*.—Donoszą z *Stambułu* że nazajutrz po przybyciu Posła Angielskiego i

Francuzi do tej stolicy, odwiedził Lorda *Gordon* Posła Angielskiego Tymacz Porty, przed którym niosło 60 służalców tyleż gustownych pułnisków i wazonów napełnionych kwiatami, owocami i różnemi cukrami, chociaż dawniej tylko 48 służalców niosło podobne posłarki nowo przybytemu Posłowi; prócz tego darowała także Porta Lordowi *Gordon* 3 pyszne konie, a na pamiątkę tabakierę złotą wysadzoną brylantami fabryki *Stambulskiej*. Z *Hrabią Gwilimino* Posłem Francuzi: nie było tyle obrzędu, gdyż wrócił jako dawny Posel. Sekretarz *Rejs Effendego* w poczęlnych wyrazach ofiarował *Hrabiemu* w imieniu swego zwierzchnika 2 kosztowne Szale. Spodziewają się, że nowy Posel Angielski wkrótce mieć będzie świetne posłuchanie a *Kajmakana* państwa a potem u *Sułtana*. Mieszkańcy *Stambułu* są niezmiernie uradowani w powodu przybycia Posłów.—*Gazety Wiedeńskie* obszernie opisują bitwę morską eskadry *Austriackiej* z *Marokańską*; *Barbaryjczycy* utracili w zabitych i ranionych 150, *Austriaków* zginęło 22 a 14 otrzymało rany.

Moc Muzyki: Gdy *Sułtan Amurat* obległ *Bagdad* i po wielkim oporze wziął go przemocą, rozkazał ogłosić stracenie 30,000 mieszkańców, chociażby nawet z zaufaniem spuścili się na jego łaskę i broń złożyli. Wszyscy struchleli za odebraniem tej okropnej wiadomości. Rozkaz był nieodwołalny i nie było sposobu ratowania się. Pewien muzyk będący w liczbie tych nieszczęśliwych, prosił officera, który miał polecenem wykonanie tego rozkazu, aby mu pozwolił jeszcze kilka słów mówić z *Sułtanem*. Gdy go więc puszczone, zaczął śpiewać o *oblężeniu Bagdadu* z towarzyszeniem nowego rodzaju bębenka. Tak dokładnie swoją rzecz wykonał, iż mu się udało zmiękczyć serce władcy wschodu.

Łzy stanęły mu w oczach, a muzyka odniosła najświetniejsze zwycięstwo z jakiego się tylko kiedy zwycięzić może. *Amurat* kazał zaniechać rzezi, a wszyscy których miecz oszczędził, odzyskali zarazem wolność i zabrawe już maiałki.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Jabłoński Jakób Obr., Jankowski Radea Woiew., Wilczyński Jan Obr., Kurowski Józef Obr., Koczyc Michał Obr., Łęczyński Teodor Obr., Rajzacher Piotr Obr., Radecki Adam Obr., Szpakowski Romuald Obr., Suchodolska Wiktorja Obr., Sierputowski Jan Reient, Trzcziński Adam Obr.: Grodziński Walenty Obr., Korzyce Michał Sędzia, Włodkówna Sędzina, Kubicki Wawrzeniec Obr., Potocki Jan Hrabia, Bogusławski Samuel Obr. — **DONIESIENIA.**

Inspektor Policji Wydziału 13go M. S. Warszawy:

W skutek Reskryptu Urzędu Muncypalnego Miasta Stołecznego Warszawy z d. 9 Września r. z. Nr 35,849, z Wydziału Policji i do d 18 b. m. i. r. za Nr 1,452 z Wydziału Kass wydane, nakazującego sprzedaż przez publiczną licytację Superficjum z Posessją pod Nr 2759 przy ulicy Radnej eksystujących, niebezpieczeństwem zawalenia się groźących, która Possessja z tego względu na rozebkanie przeznaczoną została. Podaie się do wiadomości publicznej, iż licytacja w dniu 27 b. m. i. r. na gruncie wspomnianej Possessji odbywać się będzie, wzywa mających chęć nabycia z rzeczonej Possessji Superficjów ażeby w miejscu i czasie oznaczonym stawić się niemieszkałi i życzenia swe w tej mierze do Protokolu podali. O warunkach wspomnianej licytacji obejmujących główne zasady, że nabywca kwotę postanowioną natychmiast w gotowiznie w monacie srebrnej złoży, i Superficia nabyte niezwłocznie rozbiere, tudzież że z Placu takowe swym kosztem niebawie sprzątnie, można powziąć każdego czasu wiadomość aż do momentu licytacji w Kancellarji podpisanego Inspektora pod Nr 2691 przy ulicy Furmańskiej. — *Głęboki.*

Przy ulicy Leszno pod Nr 657 jest DÓM do sprzedania z wolnej ręki.

Tekla Maiewska przeniosła TRAKTJERNIĄ z pod Nr 26 ulicy Sto Jąnskiej pod Nr 2680 przy ulicy Bednarskiej do domu Zajezdznego Podlaskiego. Osoby żyjące stołować się miesięcznie mieć mogą wedle ugody, przychodzące na Obiad do stołu zapła-

cą zł: 1 gr: 15, a pojedynczo potrawy ledzące, za pomierną cenę.

Zł: 140,000 są częstkowo do wypożyczenia na 1szą Hypotekę na domy murowane w Warszawie, lub kto by chciał zbyć pewną Hypotekę na Dobrach nie daleko od Warszawy, od której regularnie prowizja płaci się i aby dobra te za nadto niebyły zadłużone, oraz 39,000, złp: jest do dania na Dom w zastaw. Potrzebujące niech raczą zostawić swój adres w Handlu Pana Spiskiego na Krakowskiem Przedmieściu Nr 376.

Melchior Kenig Fabrykant RAM złotych, i innych w tymże rodzaju ozdób, przeniosł swe MIESZKANIE pod Nr 477 Lit; A. przy ulicy Senatorskiej, przyczem poleca się Szanownej Publiczności, z spiesznością usługą i mierną ceną.

Wszesły Piątek zrana Osoba przechodząc ulicą Freta do Krasińskich Ogrodu, zgubiła PAPIERY złożone z 6ciu Swiadcstw i Proźby do JW. Radey Stanu Prezesa Prokuratorji Jeneralnej. Łaskawy znalazca, raczy takowe zwrócić właścicielowi przy ulicy Freta Nr 268 mieszkającemu. gdzie oprócz należytej w dzięczności przywoitą otrzyma nagrodę.

D. 19 b. m. wieczorem zgubione zostały na ulicy S. Krzyskiej OKULARY ZŁOTE, cienkie, ze szkłem białem pigięnie szlifowanem; tudzież ZEGAREK ZŁOTY repetjer ze szkłem szlifowanem, cyferbłatem białym, wraz z kluczykiem Bregetowskim złotym, pieczętka złota z kryształem na której herb Korwin, i pieczęcionkiem złotym, którego część grubsza miała kształt wielokąta i otwierała się, były na teże lityry Gockie. Kto by takowe rzeczy znalazł lub powziął o nich jaką wiadomość, niech się zgłosi do domu p d Nr 1349 przy ulicy Mazowieckiej, a przywoitą odbierze nagrodę.

Przy ulicy Długiej Nr 552 jest do sprzedania za mierną cenę PANTALJON o 6ciu oktawach, przyjemny głos mający. Wiadomość w Sklepie Perfum.

Właściciel WYŻLIICY Kurlandzkiej, taty tarantowate duże i małe mającej, dowiedziawszy się iż pewna osoba ugłaskawszy ją na dniu 21 b. m. rano przynęciła do siebie, uprasza przeto aby dobrowolnie rozkazała odprowadzić do Hotelu Drezdeńskiego a w przypadku wysłania jej już na Wieś, raczy po nią posłać, w przeciwnym razie sam sobie wzięty przypisze z nieprzyjemności których może doznać.

Jutro w dniu pochowania zwłok s. p. *Wojciecha Bogusławskiego*, Teatra zamknięte.